

Forslag til Landstingsforordning om hjælp til børn og unge

I medfør af § 2 i Lov nr. 580 af 29. november 1978 om Arbejds- og Socialvæsenet i Grønland fastsættes:

Formål

§ 1. Formålet med denne Landstingsforordning er at sætte barnet i centrum, og alle tiltag i henhold til forordningen skal ske med udgangspunkt i barnets behov.

Stk. 2. Børn og unge defineres som personer indtil det fyldte 18. år, medmindre andet er nævnt.

§ 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at skabe opvækstvilkår, som fremmer børn og unges udvikling, trivsel og selvstændighed.

Stk. 2. Der lægges vægt på tidlig støtte til gravide kvinder, der lever under forhold som kan bringe det ufødte barns sundhed og udvikling i fare.

Stk. 3. Der skal ske en tidlig og målrettet indsats over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særligt behov for støtte.

§ 3. Landstyre er forpligtet til at gennemføre FN's konvention om Barnets Rettigheder og at bidrage til den danske nationale rapport til FN's Børnekomite.

Tilsyn

§ 4. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de forhold børn og unge lever under. Tilsynet skal udøves aktivt og opsøgende, således at kommunalbestyrelsen så tidligt som muligt får kendskab til hvor, der er behov for særlig støtte til et barn.

Stk. 2. Hvis en familie med et barn, der har behov for særlig støtte, flytter til en anden kommune, skal fraflytningskommunen underrette tilflytningskommunen om behovet for støtte.

Underretning

§ 5. Enhver, der får kendskab til at et barn lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Personer, der er ansat i social-, skole- eller sundhedssektoren, har en skærpet

pligt til at underrette kommunalbestyrelsen, når de bliver bekendt med at et barn har behov for hjælp. Samme skærpede pligt har personer med hvern, der hviler på offentligt valg.

Stk. 3. Personer, der er omfattet af den skærpede underretningspligt, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de får kendskab til en gravid kvinde med alvorlige problemer, der giver formodning om behov for støtte og behandling.

Undersøgelse

§ 6. Når en kommunalbestyrelse bliver bekendt med at et barn trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen sørge for at forholdene undersøges.

Stk. 2. Undersøgelsen skal ske med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet, der er fyldt 15 år.

Stk. 3. Hvis det er nødvendigt at foretage undersøgelsen for at afgøre om der er risiko for alvorlig skade på et barns sundhed eller udvikling, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden og barnet, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen.

Stk. 4. Undersøgelsen foretages i samarbejde med lokale fagfolk fra social-, sundheds- og skolevæsen. Om nødvendigt kan undersøgelsen ske under ophold på en institution eller ved indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling.

§ 7. Undersøgelsen skal resultere i en stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte hjælpeforanstaltninger og i så fald hvilke hjælpeforanstaltninger, der anbefales.

Stk. 2. Det skal fremgå af indstillingen, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet stiller sig til hjælpeforanstaltningen. Det skal ligeledes fremgå hvilke menneskelige ressourcer der findes i familien og dens omgivelser.

§ 8. Inden der træffes afgørelse i en sag om et barn, der er fyldt 10 år, skal der i videst mulig omfang finde en samtale sted med barnet. Barnets synspunkter skal inddrages og tillægges passende vægt i forhold til alder og modenhed.

Stk. 2. For børn under 10 år skal der i det omfang barnets modenhed og sagens art tilsiger det, i videst mulig omfang foreligge oplysning om barnets holdning til den påtænkte hjælpeforanstaltning.

Stk. 3. Inden der træffes afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet, skal sagen forelægges til udtalelse hos det tværfaglige samarbejdsudvalg i kommunen.

Hjælpeforanstaltninger

§ 9. Kommunalbestyrelsen skal med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet, der er fyldt 15 år, vælge den foranstaltning, der bedst stemmer overens med barnets særlige behov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for eksempel beslutte

- 1) at yde socialfaglig bistand med hensyn til barnets forhold,
- 2) at barnet skal deltage i et dagtilbud, en ungdomsklub, en uddannelse eller lignende,
- 3) at yde praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet,
- 4) at yde familiebehandling eller lignende støtte,
- 5) at tilbyde døgnophold for både barnet, indehaveren af forældremyndigheden og andre familiemedlemmer på en døgninstitution, i en plejefamilie eller lignende,
- 6) at tilbyde aflastningsophold på en døgninstitution, i en plejefamilie eller lignende,
- 7) at tilbyde indehaveren af forældremyndigheden en støtteperson i forbindelse med anbringelse af barnet uden for hjemmet,
- 8) at tilbyde en personlig rådgiver, jf. § 16
- 9) at yde økonomisk støtte til ophold på kost- eller efterskole
- 10) at anbringe barnet uden for hjemmet, for eksempel på en døgninstitution, eller i en plejefamilie, som må anses for egnet til at dække barnets særlige behov eller
- 11) at yde efterværn

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde økonomisk støtte til udgifter, der følger af hjælpeforanstaltninger nævnt i stk. 2, når indehaveren af forældremyndigheden ikke selv har midler dertil.

Anbringelse uden for hjemmet uden samtykke

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan uanset om der foreligger samtykke fra forældremyndighedens indehaver og barnet, der er fyldt 15 år, beslutte at barnet anbringes uden for hjemmet, når der er åbenbar risiko for, at barnets sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet,
- 2) vold eller andre alvorlige overgreb,
- 3) misbrugsproblemer, kriminell adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet,
- 4) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet.

Stk. 2. Der kan kun træffes afgørelse efter stk. 1, nr. 1, når der er begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets forbliven i hjemmet.

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan ikke træffe beslutning om anbringelse uden samtykke, medmindre barnet og indehaveren af forældremyndigheden med passende varsel er gjort bekendt med retten til bistand fra en bisidder og retten til at udtale sig om den påtænkte anbringelse.

Stk. 2. Hvis indehaveren af forældremyndigheden ikke har kendt adresse eller opholdssted, skal meddelelsen, jf. stk. 1, gives til den, der faktisk udøver omsorgen for barnet.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter regler om bisidderbistand, herunder om honorering.

§ 12. Beslutningen om anbringelse uden samtykke skal, så vidt det er muligt, overbringes indehaveren af forældremyndigheden inden 24 timer.

§ 13. Beslutning om anbringelse af et barn uden for hjemmet skal inden 8 dage indberettes til Landsstyret.

Handleplan

§ 14. Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om anbringelse af et barn uden for hjemmet, jf. §§ 9 og 10, skal der udarbejdes en handleplan. Kan anbringelsen ikke afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen tilstrækkelig. Kommunalbestyrelsen skal herefter snarest muligt udarbejde en handleplan, dog senest 14 dage efter anbringelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen vurderer om øvrige hjælpeforanstaltningerne er så omfattende, at der skal udarbejdes en handleplan. Hvis forældrene eller barnet ønsker en handleplan, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at udarbejde en sådan.

§ 15. Formålet med handleplanen er at sikre en målrettet indsats for barnet.

Handleplanen skal derfor være individuel og angive formålet med hjælpeforanstaltningen og hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal angive indsatsens forventede varighed, særlige forhold vedrørende barnet, herunder behandling, uddannelse med videre.

Stk. 2. Ved anbringelse uden for hjemmet skal handleplanen desuden angive hvilke former for støtte, der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet opholder sig uden for hjemmet, og i tiden efter at barnet er vendt hjem.

Stk. 3. Ved længerevarende anbringelse uden for hjemmet skal kommunalbestyrelsen mindst én gang om året tage beslutningen om anbringelse op til vurdering på baggrund af handleplanens beskrivelse af målet med anbringelsen. Såfremt der træffes beslutning om fortsat anbringelse skal handleplanen revideres i overensstemmelse med den nye beslutning.

Personlig rådgiver

§ 16. Den personlige rådgiver skal bistå barnet og dennes familie med råd og vejledning ved personlig kontakt. Som personlig rådgiver for et barn udpeges personer med særlige forudsætninger for et sådant arbejde.

Stk. 2. Den personlige rådgiver udpeges af kommunalbestyrelsen og modtager samtidig den skriftlige handleplan, som beskriver indsatsen.

Stk. 3. Landsstyret fastsætter regler for udpegning og honorering af personlige rådgivere samt regler for, hvordan arbejdet som personlig rådgiver udføres.

Plejetilladelse

§ 17. Ingen må modtage et barn i familiepleje uden at have skriftlig tilladelse dertil fra plejefamiliens hjemkommune.

Stk. 2. Ved ansøgning om plejetilladelse skal ansøgeren og dennes ægtefælle eller samlever forevise udskrift fra kriminalregistret. Kommunalbestyrelsen vurderer om forholdene i plejefamiliens hjem er opdragelsesmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarlige.

Stk. 3. Plejetilladelse skal gives skriftligt for hvert enkelt barn, der skal opholde sig hos plejefamilien. Kommunalbestyrelsen afgør i hver enkelt tilfælde hvor mange plejebørn, plejefamilien kan have omsorg for.

Stk. 4. Plejetilladelsen skal tilbagekaldes, når forudsætningerne for tilladelsen ikke længere er til stede.

Stk. 5. Landsstyret fastsætter nærmere bestemmelser om godkendelse af plejefamilier.

Familiepleje formidlet af kommunalbestyrelsen

§ 18. Ved professionel familiepleje forstås en plejefamilie med socialfaglig baggrund eller lignende erhvervmæssig erfaring, som giver særlige forudsætninger for at tage sig af svært psykisk skadede og omsorgssvigtede børn og unge eller børn og unge med vidtgående fysisk eller psykisk handicap.

Stk. 2. Mindst én af plejeforældrene skal have det som sin fuldtidsbeskæftigelse at passe et eller flere børn og unge i hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i ganske særlige tilfælde give tilladelse til at begge plejeforældre i en professionel familiepleje har erhvervsarbejde uden for hjemmet.

§ 19. Ved almindelig familiepleje forstås en plejefamilie, der har plejebørn boende hos sig.

Stk. 2. Plejefamilien har normalt ikke plejeopgaven som fuldtidsbeskæftigelse og kan have erhvervsarbejde uden for hjemmet.

Privat arrangeret familiepleje

§ 20. Indehaveren af forældremyndigheden over et barn kan træffe privat aftale med en familie, om at de skal have barnet boende hos sig og drage omsorg for det.

Stk. 2. Det påhviler den, der anbringer eller medvirker til anbringe et barn i pleje, at sikre sig at plejefamilien har en gyldig plejetilladelse. Den, der har modtaget plejetilladelse, skal straks give kommunalbestyrelsen meddelelse, når barnet er modtaget, når plejeforholdet ophører eller skifter karakter og når forandring af bopæl finder sted.

Stk. 3. Når barnet sættes i privat familiepleje, betaler forældremyndighedsindehaveren selv for barnets fulde forsørgelse.

Kommunalbestyrelsens forpligtelser over for plejefamilier

§ 21. Plejefamilier har krav på at blive sat grundigt ind i plejeopgaven. Professionelle og almindelige plejefamilier skal have et eksemplar af den handleplan, der er grundlaget for anbringelsen uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen indgår en kontrakt med plejefamilien om arbejdsvilkår og betaling. Plejeforældre kan tilbydes kurser og løbende supervision.

Stk. 2. Landsstyret fastsætter regler for plejefamiliers arbejdsforhold, løn og vederlag.

Døgninstitutioner

§ 22. Landsstyret påser, at der er det nødvendige antal pladser på institutioner for børn og unge, der skal anbringes uden for hjemmet.

Stk. 2. Landsstyret koordinerer oprettelsen og driften af institutioner omfattet af stk. 1, og yder pædagogisk vejledning.

Stk. 3. Landsstyret varetager administrationen af landsdækkende institutioner.

Stk. 4. Institutionerne kan oprettes og drives af Landsstyret, af en eller flere kommuner eller som selvejende institutioner, som Landsstyret indgår aftale med.

§ 23. Landsstyret fastsætter regler for døgninstitutioners oprettelse, indretning, ledelse og drift samt for det opdragende arbejde i institutionerne.

Stk. 2. Landsstyret fører driftsmæssigt, økonomisk og pædagogisk tilsyn med døgninstitutionerne.

§ 24. Døgninstitutioner, omfattet af denne Landstingsforordning, er forpligtet til at modtage børn og unge, der af kommunalbestyrelsen ønskes anbragt i institutionen, for så vidt der er plads, og anbringelsen er i overensstemmelse med institutionens formål. Såfremt der er uenighed mellem kommunalbestyrelsen og institutionen om optagelse, forelægges spørgsmålet Landsstyret til afgørelse.

Stk. 2. Landsstyret kan fastsætte bestemmelser, herunder betalingsbestemmelser, om, at en døgninstitution i samarbejde med kommunalbestyrelsen kan udføre andre socialpædagogiske opgaver.

§ 25. For børn og unge anbragt i døgninstitutioner beregnes kommunens betaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn.

§ 26. Døgninstitutioner skal afgive en årsberetning til Landsstyret. Landsstyret skal senest ved Landstingets forårssamling afgive en samlet årsberetning til Landstinget.

Stk. 2. Landsstyret fastsætter de nærmere regler for aflevering, form og indhold m.v. for døgninstitutionernes årsberetninger.

Ophør af hjælpeforanstaltninger

§ 27. Hjælpeforanstaltninger efter §§ 9 og 10 skal ophøre, når formålet med hjælpeforanstaltningen er nået, herunder at målene i handleplanen er nået, eller når hjælpeforanstaltningen ikke længere opfylder sit formål.

Stk. 2. Hjælpeforanstaltninger efter denne Landstingsforordning ophører i øvrigt ved barnets fyldte 18. år. Igangværende hjælpeforanstaltninger kan fortsætte efter det 18. år, hvis den unge giver samtykke hertil og hvis der er rimelig udsigt til at nå de mål, der er fastsat i handleplanen.

Stk. 3. Når hjælpeforanstaltningen slutter, jf. stk. 2, skal kommunalbestyrelsen i samarbejde med den unge og senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse uden for hjemmet, beskrive hvilken støtte den unge herefter skal have.

§ 28. Inden der træffes beslutning om at en anbringelse i familiepleje skal ophøre, skal der indhentes en udtalelse fra plejefamilien. Er barnet anbragt i familiepleje uden for sin hjemkommune, skal der indhentes en udtalelse fra barnets opholdskommune.

Stk. 2. Inden der træffes beslutning om udskrivelse fra døgninstitution, skal der indhentes en udtalelse fra døgninstitutionen.

Stk. 3. I de tilfælde hvor udtalelsen fra døgninstitutionen strider mod kommunalbestyrelsens indstilling, skal sagen forelægges til udtalelse for Det centrale børnesagkyndige udvalg, jf. § 34.

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at en anbringelse uden for hjemmet ikke må ophøre, hvis det strider mod barnets behov. Ved denne vurdering skal der tages højde for om barnets muligheder for at modtage hjælpen er udnyttet fuldt ud under anbringelsen. Det gælder også, når barnet er anbragt uden for hjemmet med samtykke fra forældremyndighedens indehaver.

§ 30. Beslutning om at en anbringelse uden for hjemmet skal ophøre, skal inden 8 dage indberettes til Landsstyret.

Under anbringelsen

§ 31. Det påhviler kommunalbestyrelsen at træffe afgørelse om anbringelsesstedet og at drage omsorg for barnets pleje, opdragelse og uddannelse samt i øvrigt at træffe fornødne afgørelser om barnets personlige forhold.

Stk. 2. Såfremt alle muligheder for anbringelse i Grønland er udtømt, kan der med Landsstyrets godkendelse ske anbringelse uden for Grønland.

§ 32. Så længe anbringelsen opretholdes skal kommunalbestyrelsen ved kontakt med anbringelsesstedet følge barnets forhold og træffe fornødne afgørelser om ændret anbringelsessted, behandling eller lignende.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bemyndige en person, institution eller anerkendt forening, jf. § 36, til at udøve den daglige omsorg for barnet. Er et barn anbragt på en døgninstitution, udøves den daglige omsorg af forstanderen.

§ 33. I samarbejde med den, der udøver den daglige omsorg for barnet, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at forbindelsen mellem barnet og forældrene bevares. Der skal arbejdes på at skabe mulighed for tilbagevenden til hjemmet, medmindre hensynet til barnets videre udvikling og sundhed taler imod det.

Det centrale børnesagkyndige udvalg

§ 34. Det centrale børnesagkyndige udvalg består af en jurist, en psykolog, en socialrådgiver, en socialpædagog og en sundhedsplejerske, som alle skal have særligt kendskab til børn og unges behov.

Stk. 2. Landsstyret nedsætter udvalget for en valgperiode på 4 år, første gang fra denne forordnings ikrafttræden. Hvis et medlem udtræder i valgperioden, udpeger Landsstyret et nyt medlem for resten af valgperioden.

Stk. 3. Udvalget konstituerer sig selv med formand og næstformand.

Stk. 4. Udvalgets opgave er at afgive udtalelser i sager om udskrivelse af et barn fra en døgninstitution, jf. § 28, stk. 3.

Stk. 5. Landsstyret udarbejder forretningsordenen for udvalget, varetager sekretærfunktionen og afholder udgifterne forbundet med udvalgets møder.

Andre hjælpeforanstaltninger - forsøgsordninger

§ 35. Landsstyret kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen tillade, at der etableres andre typer af hjælpeforanstaltninger, herunder forsøgsordninger og særlige socialpædagogiske tilbud til børn og unge.

Stk. 2. Landsstyret fører tilsyn med de i stk. 1 nævnte hjælpeforanstaltninger.

Anerkendelse af foreninger

§ 36. Landsstyret kan anerkende foreninger til på nærmere fastsatte vilkår at udøve virksomhed inden for børne- og ungdomsarbejde.

Finansiering

§ 37. Udgifter til hjælp til børn og unge i henhold til denne forordning afholdes af kommunerne.

Stk. 2. Udgifter til bisidderbistand, jf. § 11, afholdes af Landskassen.

Stk. 3. Landstyret kan yde tilskud til opførelse og drift af institutioner.

Forældrebetaling

§ 38. Når en kommunalbestyrelse anbringer et barn uden for hjemmet, skal forældrene pålægges at betale udgifterne ved anbringelsen helt eller delvis.

Stk. 2. Når omstændighederne taler for det, kan kommunalbestyrelsen fritage forældrene for betaling eller eftergive skyldige beløb.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan ændre en afgørelse om betaling hvis forældrenes økonomiske forhold har ændret sig væsentligt.

Stk. 4. Landsstyret fastsætter bestemmelser om forældrebetalingens størrelse.

Klage

§ 39. Beslutninger, der er truffet efter §§ 9 – 10, § 17, § 29 og § 38, kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Sanktionsbestemmelser

§ 40. Enhver, der deltager i administrationen af denne Landstingsforordning, er ansvarlig efter kriminallovens regler om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, selv om hvervet hviler på offentligt valg.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Denne Landstingsforordning træder i kraft den 1. juli 2003.

Stk. 2. Samtidig ophæves landstingsforordning nr. 9 af 30. oktober 1992.

Stk. 3. Regler fastsat med hjemmel i Landstingsforordning nr. 9 af 30. oktober 1992 forbliver i kraft indtil de afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre Landstingsforordninger.

Grønlands Hjemmestyre, den yy.zz 2003

Hans Enoksen

Ruth Heilmann